

נושא 140

הנושא השנתי בחיל החינוך:

השנה נציין במסגרת הנושא השנתי 140 שנות הגמשה ציונית ונציין אירועים משמעותיים אשר התרחשו לאורך השנים ועיצבו את החברה הישראלית לאורך השנים בדגש על אירועים וקבוצות ציוניות משמעותיות אשר בנו את העם והמדינה.

פתיחה:

ההצגה והסיור מציפים רגשות ושאלות מגוונות על משמעות השירות הצבאי ועל הגשמת הציונות בימינו. אנחנו נדרש לבצע עיבוד מעמיק שיעסוק באותן סוגיות העולות מן ההצגה. יש לייצר אווירה מאפשרת, פתיחות ושאלות שאלות בכדי לבאר את הנושאים המגוונים שניתקל בהם במהלך היום. מצורף דף נספחים כעזר ובו רקע על המשבצות השונות שקיימות במהלך היום.

מטרות:

1. המשרתים יעסקו במושג ציונות ויבררו כיצד בא לידי ביטוי ביחידתם ובתפקידיהם השונים.
2. המשרתים יכירו דמויות ואירועים מרכזיים ומשמעותיים בהתפתחות הציונות.
3. המשרתים יבחנו סוגיות חברתיות שבאות לידי ביטוי בהצגה וביחידתם ויציעו דרכי פעולה בנושא.

המפקד/ת, לפניך מגוון שאלות שיאפשרו לנהל שיח מדויק ומותאם ליחידתך.

עיבוד להצגה:

עם איזו דמות הזדהיתם? מדוע?

אילו רגשות עלו בכם?

צינו מהן הדילמות שעלו בהצגה?

מהן נקודות המבט של השחקנים?

האם יש אצלנו ביחידה דילמות כאלו או דומות?

האם אנחנו מתמודדים איתן כיחידה? איך?

האם ביחידה שלנו שומרים על מרחב המאפשר לכלל המשרתים לשרת בו בביטחון ולבצע את המשימה על

הצד הטוב ביותר?

איפה לדעתכם הציונות באה לידי ביטוי במעשים של השחקנים?

לדעתכם הגשמת הציונות

עם איזה מסר יצאתם מההצגה?

עיבוד לסיור:

שתפו דבר אחד חדש שלמדתם מהסיור

לאיזו דמות התחברתם? מדוע?

באיזה אירוע משמעותי הייתם רוצים לנכוח? מאיזו סיבה?

בתפקידים שלכם, אתם מרגישים הגשמה ציונית?

לדעתכם, מהו מעשה ציוני?

האם לדעתכם יש הבדל בהגשמת הציונות בעבר לציונות בת זמננו? מהו?

קראו:

הציונות לא מתה, היא רק משתנה כל הזמן. ציונות 1.0 בנתה את המדינה ונלחמה על קיומה. ציונות 2.0 הביאה את ישראל לעמדת הובלה עולמית בהיבטים כלכליים, מדעיים וטכנולוגיים. כעת באה זמנה של ציונות חדשה. ציונות 3.0 שמטרתה ללמוד לחיות מחדש יחד. אחרי שלושה עשורים של אסונות חברתיים ושל שטעים מתרחבים שקרעו את החברה הישראלית, אם לא נממש את הציונות החדשה הזו - לא נהיה כאן. ד"ר שוקי פרידמן

מה דעתכם על הקטע?
מהי המשימה של הדור שלנו בהגשמה הציונות? האם בכלל קיימת?
מה משמעות השירות הצבאי במסגרת ההגשמה הציונית בהתייחס לקטע שלעיל?

דגשי מפקד:

"אדם ללא עבר, ההווה שלו דל ועתידו לוט בערפל" - ישנה חשיבות להכיר את העבר של העם והמדינה בכדי לבסס עתיד, ציין את הדמיויות המשמעותיות שלדעתך המשרתים יכולים להזדהות ולשאוב מהם השראה לפעולות היומיות שלהם כדי להבטיח את הצלחת המשימה בעתיד.
המלכד והמאחד - על אף הסוגיות המורכבות שהמשרתים יתקלו בהן במהלך היום יש לצאת במסר של המאחד והמאפשר ביחידה שלהם.
"ראיתם באזכרה של אבא שלי את החברים שלו מהיחידה נכון? אז בכל שנה הם שם. כולם. לא מפסידים אף שנה. מאז שהוא נפל, כבר 16 שנה. כשהייתי קטן ראיתי את זה כמובן מאליו, אבל עם השנים, לא יודע. לא הבנתי. הם באים יותר שנים מהזמן שהם הכירו אותו... כתאום אני מרגיש שאני מתחיל להבין את זה. החיבור הזה, זה לא משהו שיכול לעבור סתם ככה. אף פעם לא. אולי להיות ישראלי, להיות ציוני, זה באמת קשור לא רק לאדמה, אלא לאנשים האלה. שיש להם את אותה שפה, ואת אותם שירים, ואת אותם זכרונות שפשוט אי אפשר לשכוח. אולי זה פשוט, הגורל המשותף שלנו כאן. גם אם לא תהיו בחיים שלי אחרי שנשתחרר, גם אם כל אחד ילך למקום אחר, מה שעברנו בשנים האלה ביחד שינה אותנו לתמיד." (יקיר)
שיח על ציונות כגורם המחזק את המשמעות בשירות צבאי ולאחריו.

אודות ההצגה:

"משק 140" מציגה את סיפורם של שבעה חברים המשרתים יחד בגדוד מעורב, שהגיעו להעביר את סוף השבוע האחרון לפני שחרורם בשמירה על היישוב אילניה - משק חקלאי השייך למשפחתו של אודי, אחד הלוחמים.

כל אחד המחברים מגיע ממקום אחר בחברה הישראלית, ומייצג השקפת עולמו ואמונותיו. במהלך סוף השבוע במשק עולות שאלות על השחרור מצה"ל, היום שאחרי ומהות השירות - באיזה אופן הצבא עיצב את החיילים כאזרחים לעתיד? לאן ממשיכים לאחר השחרור? מהי המשמעות של שירות חובה? ההצגה עוסקת בביטוי הציונות המודרנית מצד הדור הצעיר בארץ - שמירה על האדמה, חקלאות ועבודה עברית היו ערכים אשר הובילו את מקימי המדינה בדרכם להגשמת החלום הציוני. ערכים אלו ממשיכים לבוא לידי ביטוי, גם לאחר 140 שנות הגשמה ציונית - בהגנה על המשק, ומימוש השמירה והעבודה העברית בארץ.

כיום, כאשר מדינת ישראל קיימת, לכאורה מובנת מאליה עבור דור שנולד בה, הציונות מתעצבת בהתאם. ציונות מודרנית ממשיכה לבוא לידי ביטוי כיום בזכות ההירתמות של הדור הצעיר ושמירה על חקלאות עברית, הבחירה בשירות קרבי והעיסוק במשמעות ההיסטוריה הציונית והעברית. אנו מזמינים אתכם להכיר את נועה, יקיר, איילת, תמיר, אודי, אלכס וגדי ולהצטרף לסוף השבוע האחרון שלהם יחד, בעודם שומרים על משק 140.

אודות הדמויות:

אודי הוא בן למשפחת חקלאים מהיישוב אילניה. מגיל צעיר היה ברור להוריו שבנגרותו יקבל לחזקתו את משק 140 השייך למשפחה, וימשיך את מורשת החקלאות העוברת במשפחה כבר דורות. אלא שאודי בכלל מתעניין בעולם מדעי המחשב וההייטק, הכי רחוק שאפשר מהמשק בו גדל במושב. כעת, כשהוא עומד בפני השחרור המיוחל מצה"ל, עליו להחליט האם להשאר במשק ולהמשיך לטפח את המורשת המשפחתית, או ללכת בעקבות חלומו.

נועה גדלה בהוד השרון וכל חייה התרגלה לחיים הנוחים בעיר. בחירתה המפתיעה להתנדב לשירות קרבי הציבה אותה בפני אתגרים לא פשוטים - שגרת אימונים, שינה באוהל או שבוע שטח, האנשים החדשים שהכירה, שונים כל כך מחבריה בתיכון. אלו חשפו אותה לצדדים חדשים בחברה הישראלית ודחקו בה למצוא צד אחר בעצמה, זה שמצליח לצאת ולהתפתח מחוץ לאיזור הנוחות.

נספחים

יקיר גדל באשקלון עם אמו ואחיו הצעירים. בילדותו אביו נהרג בפעולה מבצעית, המציאות כפתה עליו להפוך כבר בגיל צעיר להיות "הגבר בבית". גם עבורו ההחלטה להתגייס לשירות קרבי היתה לא פשוטה, להשאיר את אמו לבד עם אחיו, להתמודד עם הטראומה המשפחתית ולבחור באומץ לסכן את חייו עבור המדינה למרות היכרותו המעמיקה עם ההשלכות והכאב.

אלנס גדלה בקהילה יהודית רפורמית בקנטאקי, ארצות הברית. היא עלתה לארץ לבדה על מנת לשרת כחיילת בודדה. בסביבתה החדשה בגדוד, כולם ילידי הארץ, דוברים את אותה השפה, גדלו אל תוך אותה התרבות. המאבק התמידי להרגיש שייכת, להתגבר על פערי השפה וההשוואה החוזרת בין החלום שהביא אותה לארץ למציאות, מלווים אותה יום יום.

תמיר הוא בן העדה הדרוזית, גדל בכפר מרר. תמיר היה נחוש בדעתו מאז ומתמיד להתגייס לצה"ל כלוחם, הוא אף קרוי על שם דודו, שהיה הלוחם הדרוזי הראשון בסיירת מטכ"ל. תמיר מתמודד עם אתגר לא פשוט בשל היותו לוחם בצה"ל מצד אחד, אך דובר ערבית מן הצד השני. הרקע ממנו הגיע מלווה לא פעם בדעות קדומות, אותן מנסה תמיר להשכיח ולהוכיח כי הוא אדם, חבר ולוחם בזכות עצמו.

איילת גדלה ביישוב הדתי עלי שבשומרון. היא בחרה להיות האשה הראשונה במשפחתה שתתגייס לצה"ל, למרות הנורמה בביתה על פיה נשים לא מתגייסות אלא מקימות משפחה, החליטה איילת כי התרומה וההגנה על המדינה הם בחשיבות עליונה, וכי היא לא תוותר על שירותה הצבאי, זאת למרות הקושי הרב שהיא חווה בקיום אורח חיים דתי בסביבה חילונית מעורבת.

גדי הוא החובש בצוות, הוא נגן גיטרה החולם להיות מוזיקאי. בדרכו הייחודית מצליח גדי לשלב בשגרה כלוחם את זיקתו למוזיקה. הגיטרה שבידו בכל עת ואהבתו לנגינה מאגדים את חברי הצוות ומגבשים אותם סביב שירים ורגעי הפוגה מהאימונים והשגרה השוחקת.

